

OCENA
rozprawy naukowej na stopień doktora nauk medycznych
mgr. Agnieszki Kubot

*pt.: "Zastosowanie radialnej fali uderzeniowej i ultradźwięków
w leczeniu zespołu łokcia tenisisty"*

Zespoły przeciążeniowe przyczepów mięśniowych znane inaczej jako entezopatie są częstymi problemami leczniczymi z jakimi spotyka się współczesna medycyna. Entezopatie są zagadnieniem dla lekarzy wielu specjalności ponieważ ich diagnostyką i leczeniem zajmują się nie tylko ortopedzi, ale również specjaliści rehabilitacji medycznej, chirurdzy, reumatolodzy i neurologicy. Z pośród licznych entezopatii w codziennym życiu zawodowym lekarz ortopeda spotyka się najczęściej z zespołami przeciążeniowymi kończyn górnych, z których poczesne miejsce zajmuje zespół łokcia tenisisty. Bóle i ograniczenie czynności kończyny są przyczyną zmniejszenia codziennej wydolności chorych zarówno w pracy zawodowej jak i życiu prywatnym.

Leczenie łokcia tenisisty jest wielokrotnie wieloetapowe, długotrwałe i bardzo często ma ograniczoną trwałość. Opisano około czterdziestu sposobów bezoperacyjnego i operacyjnego leczenia zespołu łokcia tenisisty. Tak duża liczba metod leczenia tej entezopatii podkreśla, że mimo stałych postępów wiedzy medycznej nie wprowadzono dotychczas terapii zapewniającej jej skuteczne i trwałe wyleczenie. Leczenie zazwyczaj rozpoczyna się od zastosowania

sposobów bezoperacyjnych: farmakoterapii i rehabilitacji. Brak poprawy lub ograniczona trwałość zastosowanego leczenia prowadzi do potrzeby wprowadzenia bardziej inwazyjnych metod terapii z miejscowym podaniem sterydu lub preparatu autogenego osocza bogatopłytkowego. Ostatecznością dla lekarza i chorego jest leczenie operacyjne. Zarówno pacjent jak i chory oczekuje na szybkie i skuteczne wyleczenie bez potrzeby większej ingerencji w tkanki, najlepiej na drodze leczenia bezoperacyjnego. Od wielu lat jednym z podstawowych sposobów leczenia chorych z zespołem łokcia tenisisty jest rehabilitacja z zastosowaniem ultradźwięków. Od kilku lat coraz szerzej stosowana jest radialna fala uderzeniowa.

W naszym kraju liczba prospektywnych badań omawiających porównanie wyników leczenia zespołu łokcia tenisisty z zastosowaniem radialnej fali uderzeniowej i ultradźwięków jest niewielka. Dlatego uważam, że temat rozprawy doktorskiej mgr. Agnieszki Kubot jest ważny klinicznie. Istotny jest również fakt, że Autorka opracowując swoje wyniki starała się uzyskać konkretne cele praktyczne.

Przedstawiona do ceny praca doktorska ma typowy układ i liczy wraz z piśmiennictwem, rycinami, tabelami i załącznikami 100 stron. Zawiera ona 14 czytelnych rycin i 21 tabel.

We wstępie opracowanym na 19 stronach Autorka przedstawiła: definicję, patogenezę, objawy kliniczne i sposoby rozpoznawania oraz leczenia zespołu łokcia tenisisty. Następnym bardzo ważnym jego fragmentem jest omówienie podstaw fizycznych i technicznych terapii ultradźwiękami i falami uderzeniowymi, wpływu obu metod na tkanki oraz ich klinicznymi zastosowaniami. Biorąc pod uwagę zakres omawianych zagadnień uważam, że Autorka wywiązała się ze swojego zadania wyśmienicie sygnalizując najbardziej istotne problemy.

Cele pracy doktorskiej obejmowały:

1. ocenę skuteczności oraz utrzymania efektu terapeutycznego użycia fal uderzeniowych i ultradźwiękowych w leczeniu pacjentów z „łokciem tenisisty”
2. porównanie wyników leczenia radialną falą uderzeniową przy użyciu urządzenia Shock Master 500 i falami ultradźwiękowymi przy użyciu BTL Top-line 1000 w leczeniu pacjentów z „łokciem tenisisty” poprzez:
 - a. ocenę przyjmowania leków przeciwbólowych,
 - b. określenie spoczynkowych, wysiłkowych i prowokowanych uciskiem dolegliwości bólowych okolicy chorego nadkłykcia,
 - c. dokonanie oceny czynnościowej wyników leczenia, porównanie samooceny i samookreślenia jakości życia leczonych.

Przyjęte cele pracy są precyzyjnie określone i były możliwe do zrealizowania na podstawie oceny materiału klinicznego jakim dysponowała Doktorantka.

W rozdziale materiał a następnie metodyka Autorka przedstawiła wyniki badań u 60 chorych leczonych z powodu zespołu łokcia tenisisty w Dziale Rehabilitacji PCM Sp. z o.o. NZOZ- Szpitala Powiatowego w Wieruszowie pomiędzy lipcem 2015 roku a lipcem 2016 roku. Chorych podzielono losowo na dwie 30 osobowe grupy: I leczonych falą uderzeniową i II ultradźwiękami. W ocenie klinicznej Doktorantka zastosowała: skalę VAS, kwestionariusz Leitinena, kwestionariusz DASH, ocenę czynnościową w teście próby krzesła, teście Thomsona i teście Milla.

Z dużym zainteresowaniem przeczytałem najważniejszy V rozdział rozprawy – wyniki. Wyniki badań porównawczych pozwoliły na ocenę skuteczności leczenia w obu grupach przed jego podjęciem bezpośrednio po zakończeniu terapii i po 8 tygodniach.

Wyniki przedstawione są w dokładnie omówionych tabelach i rycinach. Opracowanie wyników badań jest rzetelne, przedstawia najważniejsze problemy. Autorka przedstawiła wnikliwe porównanie różnic między obiema grupami

chorych. Szeroki zakres badań pozwala na wielowymiarową ocenę różnic między odmiennymi sposobami terapii.

Wszystkie wyniki badań zostały poddane ocenie statystycznej. Biorąc pod uwagę właściwy dobór metodyki klinicznej oraz statystycznej Autorka potwierdza przygotowanie do prowadzenia badań naukowych.

Z pracy Autorka wyciągnęła pięć wniosków, które w pełni odpowiadają celom jakie pragnęła osiągnąć w rozprawie. Wnioski są udokumentowane uzyskanymi przez Autorkę wynikami badań.

Z dużym zainteresowaniem przeczytałem również VI rozdział pracy – dyskusja w którym Autorka porównuje wyniki z analizy materiału własnego z wynikami w piśmiennictwie. Dyskusja świadczy o dogłębnym zapoznaniu się Autorki z problemami jakie stanowiły przedmiot rozprawy doktorskiej. Doktorantka przedstawia rzeczową polemikę z poglądami innych autorów.

Autorka przedstawiła streszczenie rozprawy w języku polskim i angielskim.

Piśmiennictwo obejmuje 112 pozycji krajowych i zagranicznych jest dobrze dobrane i prawidłowo w pracy cytowane.

Po zapoznaniu się z pracą przedstawiam następujące do niej uwagi i jednocześnie proszę Autorkę o ustosunkowanie się do nich podczas publicznej obrony:

1. Autorka nie porównała jak często w obu grupach leczono kończynę prawą i lewą i jaki miało to wpływ na uzyskane wyniki
2. Doktorantka nie podała jak często w obu grupach leczono kończynę dominującą i przeciwną i jaki miało to wpływ na uzyskane wyniki
3. Praca zawiera nieliczne błędy literowe i braki cytowania pojedynczych pozycji piśmiennictwa, które nie wpływają na pozytywną jej ocenę.

W przyszłości w razie chęci publikacji wyników badań w czasopismach naukowych proponuję Autorce ich poszerzenie o analizę w zależności od strony i dominacji leczonej kończyny.

Powyższe uwagi w żadnym stopniu nie umniejszają wartości rozprawy doktorskiej, która stanowi dogłębne opracowanie ważnego zagadnienia. Rozprawa mgr. Agnieszki Kubot pt. "Zastosowanie radialnej fali uderzeniowej i ultradźwięków w leczeniu zespołu łokcia tenisisty" spełnia wszystkie warunki stawiane pracom na stopień naukowy doktora nauk medycznych.

Wnoszę do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi o dopuszczenie mgr. Agnieszki Kubot do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dr hab. n. med. Jacek Gągała
specjalista ortopeda-traumatolog
3475805
tel. kom. 604 202 204

.....
(dr hab. med. Jacek Gągała)